

WOJEWODA ŁÓDZKI

ZK-I.431.14.2025

Łódź, 29 maja 2025 r.

Pan
Marek Pacyna
Komendant Straży Miejskiej
w Sieradzu

Wystąpienie pokontrolne
do przeprowadzonej kontroli okresowej w zakresie wykonywania uprawnień
przez Straż Miejską w Sieradzu.

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1763) oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 grudnia 2009 r. w sprawie trybu sprawowania nadzoru nad działalnością straży gminnych/miejskich (Dz. U. z 2009 r. Nr 220, poz. 1733 z późn. zm.), realizując założenia planu kontroli zatwierdzonego przez Wojewodę Łódzkiego, zespół kontrolny złożony z funkcjonariuszy Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi w składzie:

1. podkom. Dominik Wyskwar z Wydziału Prewencji,
2. mł. asp. Daria Gronowska z Wydziału Prewencji,

legitymując się upoważnieniami Wojewody Łódzkiego z 27 marca 2025 r., przeprowadził w dniu 10 kwietnia 2025 r. kontrolę doraźną Straży Miejskiej w Sieradzu w siedzibie jednostki znajdującej się pod adresem: ul. Kościuszki 6, 98-200 Sieradz.

Ze strony Wojewody Łódzkiego w kontroli uczestniczyła p. Izabela Sabiniewicz – główny specjalista oraz p. Agnieszka Milczarek – młodszy specjalista w Oddziale Zarządzania Kryzysowego Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi.

Kontrolę okresową działalności Straży Miejskiej w Sieradzu przeprowadzono, obejmując okres działania jednostki od 1 listopada 2024 r. do 10 kwietnia 2025 r.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Zbadaniu i ocenie podlegały następujące zagadnienia:

1. Ewidencje, o których mowa w art. 9a ust 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych.
2. Użycie środków przymusu bezpośredniego.
3. Wykonywanie uprawnień, o których mowa w art. 12 ww. ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych:
 - a) prowadzenie czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia;
 - b) ujęcie osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia i zdrowia, a także mienia i niezwłocznego doprowadzania do najbliższej jednostki Policji;
 - c) legitymowanie osób w uzasadnionych przypadkach w celu ustalenia ich tożsamości;
 - d) usuwanie pojazdów i ich unieruchamianie przez blokowanie kół;
 - e) dokonywanie kontroli osobistej, przeglądania zawartości podręcznych bagaży osoby;
 - f) dokonywanie sprawdzenia prewencyjnego osób doprowadzanych, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 7 ww. ustawy;
 - g) żądanie niezbędnej pomocy od instytucji państwowych i samorządowych;
 - h) wydawanie osobom poleceń określonego zachowania w granicach niezbędnych do wykonywania innych czynności zawartych w art. 12 pkt. 1-6 ww. ustawy;
 - i) zwracanie się w nagłych przypadkach o pomoc do jednostek gospodarczych, prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej oraz organizacji społecznych, jak również do innych osób.

Ustalenia z kontroli:

1. Prowadzenie ewidencji wymaganych na podstawie art. 9a ust. 1 ustawy z dnia 9 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych.

Straż Miejska w Sieradzu prowadzi, wymagane na podstawie art. 9a ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o strażach gminnych, ewidencje. Sposób ich prowadzenia jest zgodny z rozporządzeniem MSWiA z dnia 12 listopada 2009 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia przez straże gminne (miejskie) ewidencji etatów, wyposażenia oraz wyników działań (Dz. U. z 2017 r. poz. 1502). Na podstawie danych ewidencji ustalono, że Straż Miejska w Sieradzu zatrudnia 17 strażników, w tym Komendanta oraz 2 pracowników cywilnych.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

2. Użycie środków przymusu bezpośredniego.

W oparciu o przedstawioną dokumentację ustalono, że funkcjonariusze Straży Miejskiej w Sieradzu w kontrolowanym okresie nie stosowali środków przymusu bezpośredniego.

3. Wykonywanie uprawnień, o których mowa w art. 12 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (dokumentowanie, rejestrowanie, sposób prowadzenia czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia oraz wykonywanie czynności związanych z nałożeniem grzywny w drodze mandatu karnego za wykroczenia).

W czasie kontroli ustalono, że strażnicy miejscy posiadają upoważnienia do wykonywania kontroli ruchu drogowego oraz do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego. Przed przystąpieniem do kontroli sposobu prowadzenia czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia zwrócono się do Komendanta Straży o przedstawienie ewidencji wyników działania straży w okresie kontroli.

Przedmiotem kontroli działalności Straży Miejskiej w Sieradzu, które obejmowało okres od 1 listopada 2024 r. do 10 kwietnia 2025 r., był sposób postępowania strażników w przypadku ujawnienia czynu zabronionego mogącego wyczerpywać znamiona wykroczenia, aktywność oskarżyciela publicznego, zgodność prowadzonych czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia z przepisami ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia – dalej k.p.w. (Dz. U. z 2024 r., poz. 977 z późn. zm.), w tym także w zakończonych w postępowaniu mandatowym.

Strażnicy miejscy w Sieradzu aktualnie pracują w systemie dwunastogodzinnym, dwuzmianowym (w godz. 7:00 - 19:00; 19:00 - 7:00) przez 7 dni w tygodniu.

W okresie podlegającym kontroli funkcjonariusze Straży Miejskiej w Sieradzu przeprowadzili 1107 interwencji, zastosowali 918 środków oddziaływania wychowawczego, wystawili 185 mandatów karnych na kwotę 19.550,00 zł i sporządzili 4 wnioski o ukaranie do sądu. Strażnicy miejscy wylegitymowali 1213 osób, w kontrolowanym okresie jednostka nie stosowała żadnych środków odwoławczych od postanowień sądu.

Ponadto z informacji przekazanych przez Komendanta Straży Miejskiej w Sieradzu wynika, iż Straż Miejska w Sieradzu w okresie obejmującym kontrolę prowadziła szeroko rozumiane akcje profilaktyczne związane z bezpieczeństwem m.in. „Bezpieczne ferie

zimowe”, „Bezpieczna droga do szkoły”. Funkcjonariusze odwiedzili wszystkie placówki oświatowe i wychowawcze znajdujące się na terenie miasta.

Akcje te cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców, zwłaszcza dzieci, które odwiedzały również siedzibę Straży Miejskiej w Sieradzu. Podczas takich spotkań strażnicy prezentowali zagadnienia związane z zachowaniem zasad bezpieczeństwa m.in. na drodze. Uczestnicy mogli zapoznać się ze znakami drogowymi, wykorzystując w tym przypadku nowy cyfrowy system monitoringu wizyjnego miasta. Dodatkowo strażnicy miejscy przekazali elementy odblaskowe zakupione w tym celu przez sieradzką Straż Miejską.

Należy wymienić tutaj również, że Straż Miejska w Sieradzu 29 razy udziela pomocy kierowcom specjalnym urządzeniem rozruchowym, które dostarcza dodatkową moc dla akumulatorów ołowiowo-kwasowych do uruchamiania silników wysokoprężnych. Straż Miejska udziela bezpłatnej pomocy kierowcom z terenu miasta Sieradza niezwłocznie po przybyciu na wskazane miejsce. Ponadto w siedzibie straży każdy kierowca, może skorzystać ze wstępnego badania na obecność alkoholu w wydychanym powietrzu za pomocą alkomatu AlcoBlow.

Strażnicy miejscy realizowali również dalszy etap znakowania pojazdów, tzn. rowerów, wózków rowerowych i hulajnóg. Usługa znakowania pojazdów dla mieszkańców Sieradza jest bezpłatna, a jej celem jest możliwość identyfikacji właściciela pojazdu w przypadku jego kradzieży. Za pomocą specjalnego urządzenia grawerskiego "Engrawer" nadawano numery rowerom oraz wprowadzano do bazy danych straży. Należy dodać, że akcja cieszyła się dużym zainteresowaniem mieszkańców Sieradza, gdzie oznakowano kilka rowerów, natomiast w bazie danych ogółem zarejestrowanych jest już 469 takich rowerów.

Patrole Straży Miejskiej w Sieradzu wielokrotnie podejmowały interwencje wobec osób bezdomnych. Na podstawie prowadzonych całodobowych obserwacji oraz zgłoszeń, przeprowadzili kontrole takich miejsc jak: przystanki MPK, dworzec PKS, dworzec PKP, studzienki kanalizacyjne, klatki schodowe, strychy, baraki i piwnice budynków mieszkalnych.

Osobom bezdomnym, które nie zgadzały się na umieszczenie w schronisku, proponowano gorący posiłek oraz czystą odzież, jak również otrzymały pomoc od pracowników pogotowia ratunkowego, a także strażników miejskich, dzięki którym potrzebujący trafiali do miejskiej ogrzewalni czy też otrzymywali inną formę pomocy.

Komenda Powiatowa Policji w Sieradzu 71 razy zwróciła się pisemnie do Straży Miejskiej w Sieradzu z prośbą o zabezpieczenie materiałów zarejestrowanych za pomocą

Systemu Monitoringu Wizyjnego w związku z prowadzonymi postępowaniami dochodzeniowo-śledczymi. Do systemu monitoringu wizyjnego miasta Sieradza w ramach projektu Sieradzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego wpięto 104 kamery z uwzględnieniem stref wjazdu i wyjazdu z miasta.

Zarchiwizowany materiał był wykorzystywany w czynnościach wyjaśniających prowadzonych przez m.in. policję, sąd i prokuraturę.

Sprawdzeniu poddano 4 bloczki mandatów karnych z ograniczeniem do tych formularzy, które zostały nałożone w okresie objętym kontrolą, tj. od 1 listopada 2024 roku do 10 kwietnia 2025 roku. Przedmiotem kontroli było sprawdzenie zgodności wdrożenia postępowania mandatowego z dyspozycją art. 96-98 k.p.w. oraz aktu wykonawczego wydanego z delegacji art. 95 § 6 k.p.w. (tzw. taryfikator) oraz 96 § 3 k.p.w. (określającego sposób nakładania grzywien w drodze mandatu karnego).

Kontroli poddano losowo wybrane bloczki mandatów karnych pod kątem właściwego wypisywania i zasadności stosowania kwalifikacji prawnej zarzucanego czynu oraz zgodności opisu z wykroczeniem. W wyniku przeprowadzonych czynności stwierdzono, że strażnicy Straży Miejskiej w Sieradzu w zakresie wdrożenia postępowania mandatowego wielokrotnie nie spełnili wymogów związanych ze wskazaniem podstawy prawnej popełnionego wykroczenia, bowiem na przedmiotowych blankietach mandatów karnych wpisano art. 97 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023 r. poz. 2119 z późn. zm.), zwany dalej k.w. Należy zauważyć, że przepis ten ma charakter tzw. przepisu blankietowego, odsyła bowiem do przepisów spoza kodeksu wykroczeń i jest przepisem dopełniającym, ale nie zastępczym. Z treści tego przepisu jednoznacznie wynika, że podstawą odpowiedzialności jest tu dopuszczenie się czynu naruszającego wyłącznie zakazy lub nakazy ustalone w przepisach o bezpieczeństwie lub o porządku w ruchu drogowym, na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub w strefie ruchu, lub które zostały szczegółowo określone w treści przepisów ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1251), dalej p.r.d. i rozporządzeń wydanych na ich podstawie. Wobec tego naruszony przepis powinien zostać wskazany art. 97 kw. w zw. z konkretnym przepisem wynikającym z p.r.d.

Ponadto w trakcie kontroli ujawniono druk mandatu, w którym dane nie były wyraźnie odbite – skopiowane. O powyższym poinformowano Komendanta Straży Miejskiej w Sieradzu, który w rozmowie oświadczył, iż problem z kopiowaniem druków mandatowych

został zgłoszony do Izby Skarbowej w Łodzi, od której Straż Miejska w Sieradzu otrzymuje bloczki mandatów karnych.

Po sprawdzeniu dokumentowania przebiegu służby ustalono, że wydawanie notatników służbowych ewidencjonowane jest w „Rejestrze wydanych notatników służbowych”.

Poza tym w Straży Miejskiej w Sieradzu znajdują się rejestry porządkujące sferę pełnienia służby, prowadzenia czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia, wydawania mandatów karnych oraz przekazywania dokumentów do innych instytucji zgodnie z poniższym zestawieniem:

- 1) Rejestr wydanych notatników służbowych – RNS/1/1/03.
- 2) Księga druków ścisłego zarachowania – KDSZ/2/1/2000.
- 3) Rejestr wydanych dokumentów – RWD/1/92.
- 4) Rejestr sporządzonych kart Mrd 5 – 5/3/2021.
- 5) Rejestr rozliczania bloczków mandatowych przekazywanych do Izby Skarbowej w Łodzi – SM 4242.
- 6) Rejestr udostępnionych nagrań wizyjnych z monitoringu miejskiego – SM47.
- 7) Księga rejestru środków przymusu bezpośredniego – KW.10.1.2024.

W oparciu o przedstawione notatniki służbowe i losowo wybrane interwencje przeprowadzone przez strażników należy stwierdzić, że strażnicy miejscy właściwie reagują na naruszenia prawa.

Podsumowując prawidłowość prowadzonych czynności wyjaśniających w wybranych losowo sprawach, należy stwierdzić, że ujawniono w dwóch z nich zastosowanie jedynie przepisu blankietowego, bez wskazania przepisu dopełniającego (Sprawa nr SM.451.5.2025; Sprawa nr SM.451.35.2024). W pozostałych materiałach czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia nieprawidłowości rzutujących na ich realizację nie stwierdzono.

Na podstawie udostępnionych dokumentów należy stwierdzić, że Straż Miejska w Sieradzu w okresie kontrolowanym dwukrotnie podjęła czynności związane z usunięciem pojazdu w trybie art. 50a ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. p. r. d. Nie ujawniono nieprawidłowości w tym zakresie, natomiast w ramach art. 130a. ust. 4. pkt 2 niniejszej ustawy straż nie usuwała pojazdów.

Należy dodać, że Straż Miejska w Sieradzu nie wykonywała czynności związanych z unieruchomieniem pojazdu przez zastosowanie urządzenia do blokowania kół w przypadku pozostawienia go w miejscu, gdzie jest to zabronione, lecz nieutrudniającego ruchu lub niezagrażającego bezpieczeństwu.

Straż Miejska w Sieradzu prowadzi stałą, bieżącą współpracę z Komendą Powiatową Policji w Sieradzu w zakresie realizacji ustawowych zadań. W pozytywnym aspekcie przedstawia się także zaangażowanie strażników Straży Miejskiej w Sieradzu w obsługę i wykorzystanie monitoringu miejskiego, co przyczynia się do oddziaływania prewencyjnego, jak również ujawniania sprawców czynów zabronionych. Na szczególne uznanie zasługuje zaangażowanie strażników miejskich w działania na rzecz bezpieczeństwa społeczności lokalnej oraz wsparcie osób starszych. Należy dodać, że strażnicy podjęli 136 interwencji, wobec seniorów zakwalifikowanych do udziału w pilotażowej akcji pn. „Opaska Zdrowia” realizowanej w ramach sieradzkiego „Programu Zdrowie”, który jest częścią większego projektu, jakim jest budowa Sieradzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego. Program ten łączy nowoczesne technologie z troską o zdrowie i dobrą jakość życia najstarszych osób w mieście.

Drugą z form projektu jest „Program Koperta Życia”, którego uczestnikami są mieszkańcy Sieradza po 60. roku życia, najczęściej osoby samotne, niepełnosprawne wymagające wsparcia i opieki. Seniorzy dobrowolnie na podstawie umów, przekazując Straży Miejskiej w Sieradzu klucze do mieszkań, otrzymują opaski zdrowia. Opaski posiadają przycisk SOS do głosowego wezwania pomocy oraz detektor upadku i lokalizator GPS.

Po zbadaniu i ocenie zagadnień z przeprowadzonej kontroli należy uznać, że działalność Straży Miejskiej w Sieradzu z zakresu realizacji zadań ochrony porządku publicznego należy ocenić pozytywnie.

Obszary wymagające zmiany:

Stwierdzone uchybienia związane z niewłaściwym wypełnianiem formularzy mandatów karnych w zakresie wdrożenia postępowania mandatowego wielokrotnie wypisując na mandacie karnym podstawę prawną wykroczenia (jedynie) art. 97 k.w. (tzw. przepis blankietowy), bez uwzględnienia przepisu dopełniającego spoza kodeksu wykroczeń.

W świetle zapisu art. 97 § 3 k.p.w. *„Funkcjonariusz nakładający grzywnę jest obowiązany wskazać jej wysokość, określić zachowanie stanowiące wykroczenie, czas i miejsce jego popełnienia oraz kwalifikację prawną (...)”*.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Niewątpliwie, aby uniknąć ww. błędów zaleca się przeprowadzenie szkolenia strażników miejskich w Sieradzu w powyższym zakresie oraz wdrożenie rozwiązań zapobiegających powstawaniu tych uchybień.

Przeprowadzoną kontrolę udokumentowano w Protokole z kontroli okresowej, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 grudnia 2009 r. w sprawie trybu sprawowania nadzoru nad działalnością straży gminnych/miejskich, podpisanym przez Komendanta Straży Miejskiej w Sieradzu 23 kwietnia 2025 r.

Mając na uwadze powyższe, uprzejmie proszę o przesłanie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania wskazanych w wystąpieniu zaleceń pokontrolnych.

Z poważaniem

WOJEWODA ŁÓDZKI

Dorota Ryl